

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ 2014-2020
ΜΟΝΑΔΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ**

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:**

Αθήνα, 29 / 11 / 2017

Αρ. Πρωτ.: 13184

Ταχ. Δ/ση : Λ. Αθηνών 54 - 56
Ταχ. Κώδικας : 104 41 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Μ. Τσάρα, Β. Δελλής, Ε. Γολεγού
Τηλέφωνο : 210 5275084, 210 5275226,
210 5275209
Fax : 210 5275270
Email : mtsara@mou.gr, edellis@mou.gr,
igolegou@mou.gr

ΘΕΜΑ: Λεπτομέρειες εφαρμογής του Μέτρου 9 «Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
 - 1.1 Του ν.4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 17/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16-06-2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν.3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις» και ιδίως την παράγραφο 2 του άρθρου 69 αυτού, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (Α' 265).
 - 1.2 Του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του π.δ. 63/2005 (Α' 98).
 - 1.3 Του ν.3508/2006 «Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», ειδικότερα το άρθρο 3 αυτού (Α' 249) .

- 1.4 Του ν.3874/2010 «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» (Α' 151), όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 40 και 41 του ν.4235/2014 (Α' 32) και το άρθρο 65 του ν.4389/2014 (Α' 94).
- 1.5 Του ν.4384/2016 «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 37, (Α' 78).
- 1.6 Του ν.2690/1997 «Κύρωση Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 45).
- 1.7 Του π.δ.97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 138).
- 1.8 Του π.δ.70/2015 «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (Α' 114).
- 1.9 Του π.δ.73/2015 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 116).
- 1.10 Του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
- 1.11 Του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου.
- 1.12 Του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής

- γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου.
- 1.13 Του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
- 1.14 Του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 807/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων.
- 1.15 Του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).
- 1.16 Του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
- 1.17 Του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 908/2014 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τους κανόνες σχετικά με τους ελέγχους, τις εγγυήσεις και τη διαφάνεια.
- 1.18 Της υπ' αριθ. 282966/09-07-2007 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία ΟΠΕΚΕΠΕ των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ» (Β' 1205).
- 1.19 Της υπ' αριθ. 24944/20-09-2016 Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Αναδιάρθρωση, των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020» (Β' 3066).

- 1.20 Της υπ' αριθ. 1065/19-04-2016 Απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων με θέμα «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020» (Β' 1273) .
- 1.21 Της υπ' αριθμ. 397/18235/16-02-2017 Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Αρμόδια αρχή, διαδικασία και δικαιολογητικά αναγνώρισης των Οργανώσεων Παραγωγών (Ο.Π.) και των Ενώσεών τους (Ε.Ο.Π.), καθώς και των Ομάδων Παραγωγών (Ομ.Π.) (Β' 601), όπως έχει τροποποιηθεί με την υπ' αριθμ. 2430/110502/2710-2017 (Β' 3800) και ισχύει.
2. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) και ειδικότερα το σημείο 8.2.9 «Μέτρο 09 – Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών (άρθρο 27)».
3. Τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ με το υπ' αριθ. 3197/26-10-2017 έγγραφό της.
4. Τη σύμφωνη γνώμη του ΟΠΕΚΕΠΕ με το υπ' αριθμ. 119556/23-11-2017 έγγραφό του.
5. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Απόφασης δεν προκαλείται δημόσια δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τον καθορισμό λεπτομερειών εφαρμογής και άλλων διατάξεων για το Μέτρο 9 «Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014 – 2020 ως ακολούθως:

ΑΡΘΡΟ 1

Στόχος του Μέτρου

Στόχος του Μέτρου είναι η συσπείρωση των παραγωγών σε ομάδες ή οργανώσεις στο τομέα της γεωργίας που θα τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν από κοινού τις προκλήσεις της αγοράς, να ενισχύσουν τη διαπραγματευτική τους δύναμη, να διευρύνουν τον αριθμό των πιθανών αγοραστών και να μειώσουν το ανά παραγωγό κόστος παραγωγής.

ΑΡΘΡΟ 2

Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

1. **“Ομάδα παραγωγών/ οργάνωση παραγωγών”**: Όπως ορίζονται με την ΥΑ 397/18235/16-02-2017 (ΦΕΚ 601/Β/2017) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. **“Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ)”**: Το πληροφοριακό σύστημα του άρθρου 57 του ν.4314/2014 (Α' 265)

3. **“Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ)”**: Το πληροφοριακό σύστημα του άρθρου 64 του ν.4314/2014 (Α’ 265).
4. **“Γεωργός νεαρής ηλικίας”**: Το φυσικό πρόσωπο το οποίο:
 - Δημιουργεί για πρώτη φορά γεωργική εκμετάλλευση ως επικεφαλής αυτής ή έχει ήδη εγκατασταθεί κατά τη διάρκεια των πέντε (5) ετών που προηγούνται της υποβολής αίτησης στήριξης και
 - Είναι ηλικίας έως 40 ετών κατά το έτος υποβολής της αίτησης στήριξης
5. **Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ)**: Το μητρώο του άρθρου 1 του ν.3874/2010 (Α’ 151).
6. **Καθετοποίηση της παραγωγής**: Η επέκταση των δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης ώστε να περιλαμβάνει και άλλα διαδοχικά στάδια της παραγωγής ενός προϊόντος που μπορεί να περιλαμβάνει και την τελική διάθεσή του.
7. **Διαφοροποίηση της παραγωγής**: Η επέκταση της παραγωγής μιας επιχείρησης σε νέα προϊόντα τα οποία συνάδουν με τα προϊόντα δραστηριοποίησης της επιχείρησης.

ΑΡΘΡΟ 3

Αρμόδιοι Φορείς

Αρμόδιες Υπηρεσίες για τη Διαχείριση, Συντονισμό, Παρακολούθηση και Υλοποίηση της Εφαρμογής του Μέτρου 9 του Π.Α.Α. 2014-2020, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, είναι οι οριζόμενες στα άρθρα 62 και 63 του Νόμου 4314/2014.

1. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΔ ΠΑΑ) 2014 – 2020 είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και υλοποίηση του Μέτρου 9 εκτός των αρμοδιοτήτων που έχει εκχωρήσει στην ΕΥΕ ΠΑΑ (άρθρα 63 και 65 του Ν.4314/2014), ως ΕΦΔ (Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης), σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.
2. Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ) 2014-2020, ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης (ΕΦΔ), έχει την ευθύνη για την έκδοση του θεσμικού πλαισίου, την εφαρμογή, υλοποίηση και παρακολούθηση του Μέτρου 9.
3. Αρμόδιος φορέας πληρωμών είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ, ο οποίος έχει την ευθύνη της καταβολής των ενισχύσεων.

ΑΡΘΡΟ 4

Δικαιούχοι

Δικαίωμα υποβολής αίτησης στήριξης έχουν νέες ομάδες παραγωγών και οργανώσεις παραγωγών, οι οποίες έχουν αναγνωριστεί επίσημα μετά τη δημοσίευση του ν. 4384/2016 και ανήκουν στην κατηγορία των Πολύ Μικρών, Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) όπως αυτές ορίζονται στη σύσταση της Επιτροπής (2003/361/ΕΚ) με σκοπό σύμφωνο με την παρ. 1 του άρθρου 27 του Καν. 1305/2013.

Ο ελάχιστος αριθμός μελών για τις ομάδες φυτικής παραγωγής είναι 10, για τις ομάδες ζωικής παραγωγής 5 και για τις οργανώσεις παραγωγών φυτικής και ζωικής παραγωγής όπως προβλέπεται από την υπ' αριθμ. 397/18235/2017 ΥΑ (Β' 601), όπως ισχύει κάθε φορά.

Βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής των δικαιούχων είναι οι ακόλουθες:

- Να έχει έδρα στην ελληνική επικράτεια.
- Στην περίπτωση που η Ομάδα / Οργάνωση αποτελεί σαφώς οριζόμενο μέρος νομικού προσώπου του συνεταιριστικού ή εμπορικού δικαίου να λειτουργεί με ξεχωριστή λογιστική ή/και διοικητική διαχείριση, σύμφωνα με την απόφαση του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 37 του ν.4384/2016.

ΑΡΘΡΟ 5

Μη επιλέξιμοι υποψήφιοι

Δεν είναι επιλέξιμοι ως υποψήφιοι για ένταξη στο Μέτρο 9 και δε δύναται να κριθούν δικαιούχοι στήριξης οι κάτωθι:

- Υπό σύσταση ομάδες παραγωγών ή οργανώσεις παραγωγών που δεν έχουν αναγνωριστεί σύμφωνα με την υπ' αριθ. 397/18235/2017 ΥΑ (Β' 601), όπως ισχύει.
- Οργανώσεις παραγωγών που εφαρμόζουν επιχειρησιακό πρόγραμμα / πρόγραμμα εργασιών στο πλαίσιο του Καν.1308/2013 κατά το ίδιο χρονικό διάστημα.
- Ομάδες παραγωγών ή οργανώσεις παραγωγών που έχουν αναγνωριστεί πριν τη δημοσίευση του ν. 4384/2016.
- Οργανώσεις παραγωγών, οι στόχοι των οποίων είναι ασυμβίβαστοι με τα άρθρα 152 και 159 του κανονισμού 1308/2013.
- Ομάδες παραγωγών ή οργανώσεις παραγωγών που προκύπτουν από συγχωνεύσεις ήδη υπαρχουσών ομάδων παραγωγών και οργανώσεων παραγωγών.
- Όσοι δεν συγκεντρώνουν την ελάχιστη συνολική βαθμολογία όσον αφορά στα βαθμολογικά κριτήρια του Μέρους 9, όπως αυτά διαμορφώνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΑΑ 2014 – 2020.
- Όσοι δηλώνουν με την υποβολή της αίτησης στήριξης ψευδή ή ανακριβή στοιχεία.
- Όσοι δεν υποβάλουν εγγράφως ή/και ηλεκτρονικά μαζί με την αίτηση στήριξης τα απαιτούμενα δικαιολογητικά εντός των απαιτούμενων χρονικών προθεσμιών σύμφωνα με την προκήρυξη του Μέρους 9.
- Ομάδες παραγωγών / οργανώσεις παραγωγών μέλη των οποίων συμμετείχαν στο παρελθόν σε άλλη ομάδα ή οργάνωση η οποία έλαβε στήριξη από το παρόν Μέτρο.

ΑΡΘΡΟ 6

Δεσμεύσεις και Υποχρεώσεις δικαιούχων

Οι δικαιούχοι των οποίων τα έργα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Μέτρου 9 θα πρέπει να τηρούν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

1. Να τηρούν τους όρους της Απόφασης Ένταξης.
2. Να αρχίσουν την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης. Ως ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων θεωρείται η ημερομηνία ένταξης της Ομάδας / Οργάνωσης.
3. Να διατηρούν το νομικό πρόσωπο ενεργό, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 397/18235/2017 ΥΑ (Β' 601), όπως ισχύει, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου καθώς και για τουλάχιστον τρία (3) έτη μετά την ολοκλήρωση της πράξης. Σε περίπτωση που υπάρξει μεταβολή, αυτή δεν πρέπει να επηρεάζει κάποιον από τους όρους ένταξης ή τους στόχους που έχουν τεθεί στο επιχειρηματικό σχέδιο, ούτε τις προϋποθέσεις και τους σκοπούς αναγνώρισής της. Για οποιαδήποτε μεταβολή που αφορά στη σύσταση θα πρέπει να ενημερώνεται ο ΕΦΔ.
4. Να αποδέχονται και να διευκολύνουν ελέγχους και ενέργειες για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ορθής υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου, την επίτευξη των στόχων και την τήρηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας και ειδικά να αποδέχονται και να διευκολύνουν επιτόπιους ελέγχους ή επισκέψεις που πραγματοποιούν Εθνικά και Κοινοτικά Όργανα, προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά στην εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.
5. Να ενημερώνουν έγκαιρα και ορθά τον ΕΦΔ σχετικά με την πορεία υλοποίησης της πράξης, αποστέλλοντας όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στην υλοποίηση / επίτευξη των στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου όπως και να συμμορφώνονται προς τις υποδείξεις του ΕΦΔ.
6. Να παρέχουν το σύνολο των πληροφοριών που τους ζητούνται από τους αρμόδιους φορείς.
7. Να διατηρούν την οικονομική και εμπορική τους δραστηριότητα για τουλάχιστον τρία (3) έτη μετά την ολοκλήρωση της πράξης.
8. Να τηρούν για πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση της πράξης όλα τα παραστατικά στοιχεία της αξίας παραγωγής και δαπανών για τα έτη που αφορά η οικονομική στήριξη και να τα θέτουν στη διάθεση των αρμοδίων αρχών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των εν λόγω δικαιολογητικών και παραστατικών.

ΑΡΘΡΟ 7

Επιχειρηματικό σχέδιο

1. Οι δυνητικοί δικαιούχοι υποχρεούνται να υποβάλλουν Επιχειρηματικό Σχέδιο διάρκειας πέντε (5) ετών, το οποίο πρέπει να περιγράφει τις ενέργειες για τη

μελλοντική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων σε σχέση με την αρχική κατάσταση μέσω διατύπωσης σχετικών δεσμευτικών στόχων. Στις περιπτώσεις δικαιούχων οι οποίοι έχουν αναγνωριστεί ως ομάδα παραγωγών ή οργάνωση παραγωγών σε έτος προηγούμενο του έτους υποβολής της αίτησης στήριξης η διάρκεια του επιχειρηματικού σχεδίου διαφοροποιείται βάσει του υπολειπόμενου χρόνου για την ολοκλήρωση της πενταετίας από την ημερομηνία αναγνώρισης, οι προϋποθέσεις και οι προθεσμίες επίτευξης των στόχων, όπως αναφέρονται στο παρόν άρθρο, παραμένουν οι ίδιες.

2. Το επιχειρηματικό σχέδιο να περιλαμβάνει σαφείς και μετρήσιμους στόχους με περιγραφή των ενεργειών για την επίτευξη αυτών. Οι στόχοι του επιχειρηματικού σχεδίου ομαδοποιούνται σε δύο ομάδες, Ομάδα Α και Ομάδα Β.

Οι στόχοι της Ομάδας Α είναι οι εξής:

- i) Αύξηση του όγκου παραγωγής.
- ii) Αύξηση της αξίας παραγωγής.
- iii) Καθετοποίηση της παραγωγής,
- iv) Διαφοροποίηση της παραγωγής,
- v) Αύξηση του όγκου παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο και πληροί τις απαιτήσεις ενός ειδικού “καθεστώτος ποιότητας” (π.χ. πιστοποιημένη βιολογική παραγωγή, προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις και προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης, πιστοποιημένη ολοκληρωμένη παραγωγή).
- vi) Έλεγχος και διαχείριση του κόστους παραγωγής και εμπορίας, καθώς και της αποδοτικότητας της χρήσης των μέσων παραγωγής είτε με αντικατάσταση του φυτικού κεφαλαίου (με εξαίρεση τις ετήσιες καλλιέργειες), είτε με αντικατάσταση εξοπλισμού ή απόκτηση νέου ή με τη δημιουργία νέων υποδομών ή βελτίωση ή/και επέκταση υφιστάμενων.
- vii) Εφαρμογή νέων πρακτικών / τεχνικών, μεθόδων ή/και προϊόντων στη γεωργία, κτηνοτροφία.
- viii) Περιβαλλοντική διαχείριση υπολειμμάτων και αποβλήτων (στην περίπτωση της ζωικής παραγωγής).

Οι στόχοι της Ομάδας Β είναι οι εξής:

- i) Ενέργειες προβολής και προώθησης.
- ii) Περιβαλλοντική διαχείριση υπολειμμάτων και αποβλήτων (στην περίπτωση της φυτικής παραγωγής).
- iii) Συμμετοχή σε μέτρα / δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος.
- iv) Συμμετοχή σε μέτρα / δράσεις κατάρτισης, συνεργασίας και χρήσης συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Οι στόχοι που θα τεθούν βάσει του επιχειρηματικού σχεδίου πρέπει να είναι τουλάχιστον ένας από την Ομάδα Α και τουλάχιστον ένας από την Ομάδα Β.

Οι ετήσιοι στόχοι δεν είναι δεσμευτικοί, ωστόσο κατά την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου θα πρέπει να έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που έχουν τεθεί.

3. Το επιχειρηματικό σχέδιο περιλαμβάνει τα εξής:

3.1 Περιγραφή της αρχικής κατάστασης των μελών της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών με αναλυτική περιγραφή των στοιχείων της εκμετάλλευσης όσον αφορά αποκλειστικά στο προϊόν/προϊόντα δραστηριοποίησης της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών του υφιστάμενου εξοπλισμού, των υφιστάμενων υποδομών και της υφιστάμενης κατεύθυνσης της εκμετάλλευσης (φυτική, κτηνοτροφική).

3.2 Επιλογή και περιγραφή των στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών: Αναλυτική περιγραφή των στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου καθώς και σχετική έκθεση / αιτιολόγηση σχετικά με την επίτευξη αυτών. Η έκθεση / αιτιολόγηση θα αφορά στην επιλογή των συγκεκριμένων στόχων από την Ομάδα / Οργάνωση καθώς και τις ενέργειες αυτής για την επίτευξη των στόχων. Στην αναλυτική περιγραφή του/των στόχου/ων του επιχειρηματικού σχεδίου απαιτείται αναφορά σε ορόσημα/ημερομηνίες επίτευξης καθώς και ο καθορισμός της τιμής στόχου. Ως ελάχιστη τιμή ανά στόχο ισχύουν τα κάτωθι:

i. Αύξηση του όγκου παραγωγής: ελάχιστη τιμή ως μέσος όρος της πενταετίας 10%.

ii. Αύξηση της αξίας παραγωγής: ελάχιστη τιμή ως μέσος όρος της πενταετίας 10%.

iii. Καθετοποίηση / διαφοροποίηση της παραγωγής: ελάχιστη τιμή ως μέσος όρος της πενταετίας 50% της παραγωγής.

iv. Αύξηση του όγκου της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο και που πληροί τις απαιτήσεις ενός ειδικού “καθεστώτος ποιότητας” (πχ πιστοποιημένη βιολογική παραγωγή, προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις και προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης, πιστοποιημένη ολοκληρωμένη παραγωγή): ελάχιστη τιμή ως μέσος όρος της πενταετίας 30% της παραγωγής.

v. Ενέργειες προβολής και προώθησης: ελάχιστη τιμή δημιουργία ιστοσελίδας, συμμετοχή σε μία (1) έκθεση ετησίως και έκδοση ενημερωτικού υλικού.

vi. Έλεγχος και διαχείριση του κόστους παραγωγής και εμπορίας, καθώς και της αποδοτικότητας της χρήσης των μέσων παραγωγής είτε με αντικατάσταση του φυτικού κεφαλαίου (με εξαίρεση τις ετήσιες καλλιέργειες), είτε με αντικατάσταση εξοπλισμού ή απόκτηση νέου ή με τη δημιουργία νέων υποδομών ή βελτίωση ή/και επέκταση υφιστάμενων: ελάχιστη τιμή ως μέσος όρος της πενταετίας αύξησης εκροών 5% ή μείωσης εισροών 10%.

- vii. Εφαρμογή νέων πρακτικών / τεχνικών, μεθόδων ή/και προϊόντων στη γεωργία, κτηνοτροφία: ελάχιστη τιμή εφαρμογής στο 80% των μελών.
- viii. Περιβαλλοντική διαχείριση υπολειμμάτων και αποβλήτων: ελάχιστη τιμή εφαρμογής στο 80% των μελών (επιπλέον της απαραίτητης ελάχιστης υποδομής συλλογής και διαχωρισμού υγρών – στερεών).
- ix. Συμμετοχή σε μέτρα / δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος: ελάχιστη τιμή εφαρμογής στο 70% των μελών.
- x. Συμμετοχή σε μέτρα / δράσεις κατάρτισης, συνεργασίας και χρήσης συμβουλευτικών υπηρεσιών: ελάχιστη τιμή εφαρμογής στο 30% των μελών.
- 3.3 Περιγραφή της τελικής (μελλοντικής) κατάστασης της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών με αναλυτική περιγραφή στο μέγεθος και τη δυναμικότητα – του προϊόντος/προϊόντων δραστηριοποίησης της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών, του εξοπλισμού, των υποδομών και της τελικής κατεύθυνσης της εκμετάλλευσης (φυτική, κτηνοτροφική).
- 3.4 Εκτιμώμενη αξία παραγωγής των προϊόντων της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών που αφορούν στο επιχειρηματικό σχέδιο ανά έτος για το σύνολο της πενταετίας. Σημειώνεται ότι η εκτιμώμενη αξία παραγωγής πρέπει να είναι ρεαλιστική καθώς αποκλίσεις μεταξύ της εκτιμώμενης αξίας και της πραγματικής αξίας άνω του 30% επιφέρει κυρώσεις που αναφέρονται στο αντίστοιχο άρθρο της παρούσας απόφασης.
- 3.5 Στην περίπτωση όπου σχεδιάζεται μέλη της ομάδας / οργάνωσης να συμμετάσχουν σε άλλα μέτρα/υπομέτρα/δράσεις του ΠΑΑ 2014-20, πρέπει να αναφέρονται τα σχετικά μέτρα/υπομέτρα/δράσεις, πχ. «Ίδρυση και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας» (Υπομέτρο 16.1-16.2 ή Υπομέτρο 16.5-16.1). Σε κάθε περίπτωση, η έγκριση της αίτησης στήριξης για το Μέτρο 9 δεν αποτελεί και δέσμευση για ένταξη και χρηματοδότηση των αναφερόμενων δράσεων από άλλα μέτρα/υπομέτρα/δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020.
4. Το επιχειρηματικό σχέδιο συντάσσεται από γεωπόνο, τεχνολόγο γεωπονίας ή γεωργοοικονομολόγο ο οποίος αναλαμβάνει πέραν της υποχρέωσης εκπόνησης του επιχειρηματικού σχεδίου και την υποχρέωση τεχνικής στήριξης του υποψηφίου μέχρι την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου (υποβολή αιτημάτων τροποποίησης επιχειρηματικού σχεδίου, αιτημάτων πληρωμής, κλπ).
5. Το επιχειρηματικό σχέδιο μπορεί να τροποποιείται κατ' ανώτερο τρεις (3) φορές με σκοπό την καλύτερη και έγκαιρη ανταπόκριση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες υλοποίησης. Οι τροποποιήσεις θα γίνονται αποδεκτές μόνο ύστερα από σαφή αιτιολόγηση, σύμφωνα με το άρθρο 16 της παρούσας.

ΑΡΘΡΟ 8

Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων. Ποσά και ποσοστά στήριξης

1. Η οικονομική στήριξη για τη σύσταση των νέων ομάδων παραγωγών και οργανώσεων παραγωγών χορηγείται σε ετήσια βάση με τη μορφή ποσού στήριξης (κατ' αποκοπή ενίσχυση) που αποτελεί ποσοστό επί της ετήσιας εμπορεύσιμης αξίας των προϊόντων της ομάδας παραγωγών ή οργάνωσης παραγωγών μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του αιτήματος στήριξης.
2. Η α' δόση καταβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης με την υποβολή σχετικής αίτησης από το δικαιούχο. Οι υπόλοιπες τέσσερις (4) δόσεις καταβάλλονται μία κάθε έτος για τα επόμενα τέσσερα (4) έτη και με τη συμπλήρωση του ημερολογιακού έτους από την αναγνώριση της ομάδας / οργάνωσης από τον αρμόδιο φορέα με την υποβολή σχετικής αίτησης από το δικαιούχο. Στην περίπτωση που η ομάδα παραγωγών / οργάνωση παραγωγών έχει αναγνωριστεί σε έτος προηγούμενο της αίτησης υποβολής στήριξης τότε μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης μπορεί να υποβάλει αίτηση πληρωμής για όσα έτη λειτουργίας έχουν συμπληρωθεί κατά την ημερομηνία υποβολής αυτής.
3. Ο υπολογισμός της αξίας παραγωγής για την α' δόση πληρωμής εφόσον η ομάδα παραγωγών ή η οργάνωση παραγωγών δεν έχει συμπληρώσει ένα (1) ημερολογιακό έτος λειτουργίας από την αναγνώρισή της, πραγματοποιείται βάσει της μέσης ετήσιας αξίας της διατεθείσας στο εμπόριο παραγωγής των μελών κατά τη διάρκεια τριών (3) ετών πριν από την αναγνώριση της ομάδας ή της οργάνωσης. Στην περίπτωση που η ομάδα παραγωγών ή η οργάνωση παραγωγών έχει συμπληρώσει ένα (1) ημερολογιακό έτος λειτουργίας από την αναγνώρισή της, ο υπολογισμός της αξίας παραγωγής προκύπτει από τη μέση ετήσια αξία της διατεθείσας στο εμπόριο παραγωγής της ομάδας ή οργάνωσης παραγωγών. Η μέση ετήσια αξία προκύπτει από τα αντίστοιχα φορολογικά στοιχεία (τιμολόγια). Για τα επόμενα έτη η αξία παραγωγής περιλαμβάνεται ως εκτίμηση στο επιχειρηματικό σχέδιο και επαληθεύεται από τα αντίστοιχα παραστατικά (τιμολόγια). Η βεβαίωση της αξίας εμπορευθείσας παραγωγής προκύπτει σε όλες τις άνω περιπτώσεις από ορκωτό λογιστή εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ, για το προϊόν ή τα προϊόντα που έχει αναγνωριστεί η ομάδα / οργάνωση, για κάθε ημερολογιακό έτος από την αναγνώρισή τους.
4. Το ποσό στήριξης καταβάλλεται ανά έτος ως ακολούθως:
 - 10% της αξίας παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά το 1^ο έτος μετά την αναγνώριση (σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 27 του Καν. 1305/2013)
 - 8% της αξίας παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά το 2^ο έτος μετά την αναγνώριση
 - 6% της αξίας παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά το 3^ο έτος μετά την αναγνώριση

- 4% της αξίας παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά το 4^ο έτος μετά την αναγνώριση
 - 2% της αξίας παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά το 5^ο έτος μετά την αναγνώριση.
5. Το ποσό στήριξης δεν συνδέεται με επιλέξιμες δαπάνες ή κόστη. Ωστόσο, στην αναλυτική λογιστική καταχώρηση των δαπανών κατά κατηγορία θα πρέπει να εμφανίζονται δαπάνες που είναι συναφείς με την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου και τις λειτουργικές δαπάνες.
 6. Ο προϋπολογισμός ένταξης υπολογίζεται ως το άθροισμα των ετήσιων εκτιμώμενων ποσών πληρωμής, όπως προκύπτει από τον σχετικό πίνακα του επιχειρηματικού σχεδίου και δε δύναται να αυξηθεί.
 7. Η ετήσια στήριξη κάθε δικαιούχου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 100.000 €.

ΑΡΘΡΟ 9

Πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων στήριξης

1. Ύστερα από σχετική εισήγηση του ΕΦΔ και τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ επί της εισήγησης, ο Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων αποφασίζει την έκδοση δημόσιας πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων στήριξης στο πλαίσιο του Μέτρου 9 «Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών» σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.1.1 «Έκδοση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος» του Παραρτήματος της υπ' αριθ. 1065/19.4.2016 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος "Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020"» (Β'1273), όπως ισχύει (εφεξής ΣΔΕ).
2. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος δημοσιεύεται στο Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ (www.diangia.gr) και στις ιστοσελίδες www.agrotikianaptixi.gr, www.minagric.gr.
3. Η υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης δύναται να ανασταλεί με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, λόγω εξάντλησης των πιστώσεων ή/και επίτευξης των σχετικών ποσοτικοποιημένων στόχων του ΠΑΑ.

ΑΡΘΡΟ 10

Υποβολή αίτησης στήριξης και χρόνος υποβολής

Η προθεσμία υποβολής αίτησης στήριξης, ο χρόνος υποβολής και το προς διάθεση ποσό καθορίζονται στην πρόσκληση.

Μετά τη λήξη της ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων στήριξης, δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή πρότασης.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται στον ΕΦΔ σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.1.2 «Υποβολή αιτήσεων στήριξης» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως κάθε φορά ισχύει.

ΑΡΘΡΟ 11

Αίτηση στήριξης

1. Η αίτηση στήριξης πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

Α) **Τυποποιημένη αίτηση** συμπληρωμένη, όπως παράγεται και εκτυπώνεται μετά την ηλεκτρονική της υποβολή στο ΠΣΚΕ. Η αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Η αίτηση υπογράφεται και σφραγίζεται από το νόμιμο εκπρόσωπο της Ομάδας Παραγωγών / Οργάνωσης Παραγωγών ο οποίος αναλαμβάνει την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής αίτησης.

Β) **Επιχειρηματικό σχέδιο**, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αίτησης στήριξης, έτσι όπως παράγεται και εκτυπώνεται μετά την ηλεκτρονική του υποβολή στο ΠΣΚΕ, και υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο της Ομάδας Παραγωγών / Οργάνωσης Παραγωγών.

Γ) **Δικαιολογητικά** υποβολής αίτησης στήριξης:

- Αντίγραφο της σχετικής απόφασης αναγνώρισης της Ομάδας Παραγωγών ή Οργάνωσης Παραγωγών από την αρμόδια Υπηρεσία.
- Καταστατικό της Ομάδας Παραγωγών / Οργάνωσης Παραγωγών, με τα αντίστοιχα ΦΕΚ σύστασης καθώς και τις τροποποιήσεις αυτού, όπου προβλέπεται, ή εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας. Στην περίπτωση που η Ομάδα / Οργάνωση υπάγεται στο καθεστώς άλλου νομικού προσώπου προσκομίζεται επιπλέον το καταστατικό με τα αντίστοιχα ΦΕΚ σύστασης και τις τροποποιήσεις αυτού του νομικού προσώπου.
- Απόφαση αρμοδίου οργάνου λήψης αποφάσεων της Ομάδας Παραγωγών / Οργάνωσης Παραγωγών για τη συμμετοχή στο Μέτρο 9 του ΠΑΑ 2014 – 2020, καθώς και για τον ορισμό του νόμιμου εκπροσώπου (σε περίπτωση που δεν ορίζεται βάσει του καταστατικού ή του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας).
- Αναλυτική κατάσταση της Ομάδας Παραγωγών / Οργάνωσης Παραγωγών υπογεγραμμένη από το Νόμιμο Εκπρόσωπο με τα μέλη που την απαρτίζουν (Ονοματεπώνυμο, Πατρώνυμο, ΑΦΜ για φυσικά πρόσωπα και Επωνυμία και ΑΦΜ για τα νομικά πρόσωπα).
- Βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων στην αρμόδια ΔΟΥ ή βεβαίωση μεταβολής εργασιών, με περιγραφή της κύριας και δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης - ΚΑΔ του νομικού προσώπου.
- Σε περίπτωση που η ομάδα παραγωγών / οργάνωση παραγωγών υπάγεται στο καθεστώς άλλου νομικού προσώπου, υποβάλλεται επιπλέον μελέτη επιμερισμού των λειτουργικών δαπανών του δικαιούχου, υπογεγραμμένη τουλάχιστον από το νόμιμο εκπρόσωπό του, από όπου θα προκύπτει το ποσοστό συμμετοχής αυτού στις λειτουργικές δαπάνες του υπερκείμενου νομικού προσώπου λαμβάνοντας υπόψη την αναλογία

των μελών της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών σε σχέση με το συνολικό αριθμό μελών του υπερκείμενου νομικού προσώπου.

- Δικαιολογητικά (αντίγραφα ισολογισμών, έντυπα Ε3, το ηλεκτρονικό αρχείο των βεβαιώσεων αποδοχών και το αποδεικτικό υποβολής βάσει της ΠΟΛ 1025/2017 των εργαζομένων, καθώς και συμπληρωμένο το υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ) που αποδεικνύουν ότι η Ομάδα Παραγωγών / Οργάνωση Παραγωγών ανήκει στην κατηγορία των ΜΜΕ (Σύσταση Επιτροπής 2003/361/ΕΚ).
- **Υπεύθυνη δήλωση** του Ν. 1599/1986 (άρθρο 8), υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου, όπου ο υποψήφιος δικαιούχος δηλώνει ότι:
 - Α) Δεν ανήκει στις κατηγορίες μη επιλέξιμων υποψηφίων.
 - Β) Δεν εφαρμόζει επιχειρησιακό πρόγραμμα / πρόγραμμα εργασιών στο πλαίσιο του Καν. 1308/2013 κατά το ίδιο χρονικό διάστημα.
 - Γ) Όλα τα αναφερόμενα στοιχεία στην αίτηση ενίσχυσης και στο φάκελο υποψηφιότητας είναι αληθή και ακριβή και συμφωνεί με την υποβολή της.
 - Δ) Η ομάδα ή η οργάνωση παραγωγών δεν έχει προέλθει από συγχώνευση ήδη υπαρχουσών ομάδων και οργανώσεων παραγωγών.
- Δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την ιδιότητα του γεωργού νεαρής ηλικίας, όπως αντίγραφο Αστυνομικού Δελτίου Ταυτότητας (δύο όψεων) ή του Διαβατηρίου ή άλλου επίσημου εγγράφου που να αποδεικνύει την ηλικία του υποψηφίου και βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) σε ισχύ, ως νεοεισερχομένου στον αγροτικό τομέα επαγγελματία αγρότη.

2. Οι δικαιούχοι υποβάλλουν μόνο μία αίτηση στήριξης ανά ΑΦΜ.

3. Η υποβολή των αιτήσεων στήριξης, πραγματοποιείται ηλεκτρονικά, μέσω του ΠΣΚΕ. Επιπλέον, ο νόμιμος εκπρόσωπος της Ομάδας Παραγωγών / Οργάνωσης Παραγωγών επισυνάπτει στο Π.Σ.Κ.Ε. ένα ηλεκτρονικό έντυπο (pdf) με σφραγίδα και υπογραφή, στο οποίο δηλώνει ότι ο ίδιος αναλαμβάνει την ευθύνη της υποβολής της παρούσας αίτησης στήριξης. Αιτήσεις στήριξης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά πεδία δεν είναι δυνατό να οριστικοποιηθούν. Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής. Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν, εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών, να αποστείλουν στον ΕΦΔ, το φυσικό φάκελο με τα απαραίτητα δικαιολογητικά όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ. Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή της είναι αποκλειστική ευθύνη του αιτούντος. Με

την υποβολή της αίτησης στήριξης, ο εν δυνάμει δικαιούχος αποδέχεται ότι τα στοιχεία του θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. 1306/2013 ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις της οδηγίας 95/46/ΕΚ και του Καν. (ΕΚ) 45/2001 περί προστασίας των δεδομένων.

4. Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνοβληθέντα δικαιολογητικά, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση, ακολουθώντας τη διαδικασία που προβλέπεται στο ΠΣΚΕ. Οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτηση στήριξης στο σύνολό της μετά από σχετικό αίτημά τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν. 809/2014. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.
5. Δεν γίνονται αποδεκτές και απορρίπτονται χωρίς αξιολόγηση οι αιτήσεις των υποψηφίων στις εξής περιπτώσεις:
 - Αιτήσεις στήριξης για τις οποίες υποβάλλονται φάκελοι υποψηφιότητας με δικαιολογητικά για τα οποία δεν έχει γίνει προηγουμένως ηλεκτρονική υποβολή στο ΠΣΚΕ.
 - Αιτήσεις στήριξης που υποβάλλονται ηλεκτρονικά χωρίς να υπάρξει κατόπιν φυσική προσκόμιση του φακέλου μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά.
 - Αιτήσεις και φάκελοι υποψηφιότητας που υποβάλλονται εκτός των χρονικών προθεσμιών που αναφέρονται ανωτέρω.
 - Δεν εμφανίζεται συμφωνία περιεχομένου ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης με τα ζητούμενα δικαιολογητικά με εξαίρεση τις περιπτώσεις που αφορούν μεμονωμένα υποβληθέντα υφιστάμενα δικαιολογητικά των οποίων οι ασυμφωνίες δικαιολογούνται ως προφανή σφάλματα, όπως περιγράφονται στην παρούσα απόφαση.
6. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί, δήλωση ψευδών στοιχείων στην αίτηση στήριξης ο δικαιούχος απορρίπτεται ή απεντάσσεται ανάλογα.

ΑΡΘΡΟ 12

Διοικητικός έλεγχος αιτήσεων στήριξης

1. Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) πραγματοποιείται σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.1.3. «Διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως ισχύει κάθε φορά και με ευθύνη του ΕΦΔ μέσω της συμπλήρωσης των αντίστοιχων ηλεκτρονικών φύλλων διοικητικού ελέγχου του ΠΣΚΕ.
2. Τα ηλεκτρονικά φύλλα διοικητικού ελέγχου περιέχουν όλα τα απαραίτητα σημεία ελέγχου ώστε να επιτυγχάνεται ο πλήρης έλεγχος της επιλεξιμότητας της αίτησης, ο υπολογισμός της βαθμολογίας και ο καθορισμός της οικονομικής στήριξης.

3. Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται από αξιολογητές της ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 και της ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 οι οποίοι ορίζονται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων. Κάθε αίτηση στήριξης θα ελέγχεται διοικητικά από έναν αξιολογητή.
4. Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου οι αξιολογητές δύναται να ζητήσουν συμπληρωματικά δικαιολογητικά και διευκρινίσεις τα οποία υποβάλλονται στον ΕΦΔ εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη παραλαβής του σχετικού εγγράφου. Επίσης, δύναται να πραγματοποιούνται διασταυρωτικοί έλεγχοι με τη χρήση βάσης δεδομένων καταγραφής των ομάδων παραγωγών / οργανώσεων παραγωγών που τηρείται στους αρμόδιους φορείς του ΥΠΑΑΤ ή των ΔΑΟΚ. Οι έλεγχοι αυτοί μπορεί να περιλαμβάνουν τη διασταύρωση των στοιχείων των μελών των ομάδων παραγωγών / οργανώσεων παραγωγών, του ΑΦΜ, του χαρτογραφικού υπόβαθρου της εκμετάλλευσής τους καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κριθεί απαραίτητο.
5. Κάθε αξιολογητής συμπληρώνει το φύλλο διοικητικού ελέγχου και αιτιολογεί πλήρως τους λόγους έγκρισης, απόρριψης και βαθμολογίας. Ειδικότερα, στις περιπτώσεις απόρριψης απαιτείται η αναφορά της σχετικής νομικής βάσης.
6. Οι αιτήσεις στήριξης βαθμολογούνται σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής.
7. Κατά την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης ελέγχεται το επιχειρηματικό σχέδιο ως αναπόσπαστο τμήμα αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας.
8. Μέσω της διαδικτυακής υπηρεσίας μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, οι Αιτήσεις Στήριξης και οι Διοικητικοί Έλεγχοι των Αιτήσεων με τα φύλλα διοικητικού ελέγχου.

ΑΡΘΡΟ 13

Δημοσιοποίηση των καταστάσεων

1. Μετά την ολοκλήρωση του διοικητικού ελέγχου (αξιολόγησης) των αιτήσεων στήριξης και με βάση το όριο της δημόσιας δαπάνης της πρόσκλησης, ο ΕΦΔ συντάσσει μέσω του ΠΣΚΕ Πίνακες Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου με φθίνουσα σειρά βαθμολογίας ως εξής:
 - Πίνακας παραδεκτών αιτήσεων: Περιλαμβάνει τις επιλέξιμες αιτήσεις που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της πρόσκλησης (εν δυνάμει δικαιούχους).
 - Πίνακας μη παραδεκτών αιτήσεων: Περιλαμβάνει τις μη επιλέξιμες αιτήσεις (απορριπτόμενους).
2. Σε περίπτωση που η δημόσια δαπάνη του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων της πρόσκλησης υπερκαλύπτεται από τη δημόσια δαπάνη της πρόσκλησης, ο ΕΦΔ μπορεί να εντάσσει τους δικαιούχους στους εν λόγω πίνακες εφόσον συγκεντρώσουν την ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία, χωρίς να αναμένεται η συνολική κατάταξη αυτών.

3. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση ισοβαθμίας αιτήσεων στήριξης ορίζονται για την απόλυτη κατάταξή τους, κατά σειρά βαρύτητας, τα παρακάτω κριτήρια:
Χωρική δραστηριοποίηση, κύριος τομέας δραστηριότητας, εφαρμογή συστημάτων ποιότητας, εφαρμογή γεωργοπεριβαλλοντικών δράσεων, γεωργική ηλικία.
Όποια από τις ισοβαθμούσες αιτήσεις στήριξης καλύπτει τα περισσότερα από τα ανωτέρω αναφερόμενα κριτήρια ανά δράση, κατατάσσεται υψηλότερα στη γενική κατάταξη με βάση το ισχυρότερο κριτήριο.
4. Οι Πίνακες Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου αναρτώνται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και στην ιστοσελίδα www.agrotikianartixi.gr.
5. Ενδιαφερόμενος που περιλαμβάνεται στον πίνακα παραδεκτών αιτήσεων και δεν επιθυμεί την ένταξή του, οφείλει να το δηλώσει εγγράφως, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία ανάρτησης των Πινάκων Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ». Στην περίπτωση αυτή, ο Πίνακας παραδεκτών αιτήσεων επικαιροποιείται με τον πρώτο επιλαχόντα και μέχρι του ορίου πιστώσεων για ανάληψη νομικών δεσμεύσεων της περιόδου ένταξης. Η συμπερίληψη των επιλαχόντων στον πίνακα παραδεκτών αιτήσεων γίνεται με βάση τη σειρά κατάταξής τους, όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα βαθμολόγησης του αξιολογητή.
6. Με ευθύνη του ΕΦΔ αποστέλλεται σχετικό έγγραφο στους απορριπτόμενους (μη παραδεκτές αιτήσεις), με πλήρη αιτιολόγηση του λόγου απόρριψης, προκειμένου να λάβουν γνώση.
7. Με ευθύνη του ΕΦΔ τηρείται σχετικό αρχείο.

ΑΡΘΡΟ 14

Υποβολή ενδικοφανούς προσφυγής

1. Οι υποψήφιοι έχουν το δικαίωμα υποβολής, ενώπιον του ΕΦΔ, ενδικοφανούς προσφυγής με την έννοια του άρθρου 25 του ν.2690/1999, εφεξής «ένσταση» κατά του Πίνακα Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ανάρτηση αυτού στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».
2. Με το έγγραφο του Πίνακα Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου, που αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» γίνεται μνεία της δυνατότητας των ενδιαφερομένων για την υποβολή της ένστασης.
3. Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ. Μετά την ηλεκτρονική της υποβολή, το έγγραφο της ένστασης όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ υποβάλλεται υπογεγραμμένο από τον ενδιαφερόμενο συνοδευόμενο από τα κατά περίπτωση σχετικά στοιχεία στον ΕΦΔ το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή του αιτήματος μέσω ΠΣΚΕ, λαμβάνοντας σχετικό πρωτόκολλο υποβολής.

4. Η εξέταση των ενστάσεων γίνεται από Τριμελή Επιτροπή Ενστάσεων η οποία συστήνεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Υπάλληλος του ΕΦΔ κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ εισηγείται στην Τριμελή Επιτροπή Ενστάσεων επί της ένστασης συντάσσοντας αιτιολογημένο πόρισμα. Σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται ότι ο υπάλληλος που λειτούργησε ως αξιολογητής της αίτησης στήριξης δεν συμμετέχει στη διαδικασία εξέτασης της ένστασης. Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο για λόγους νομιμότητας της προσβαλλόμενης πράξης όσο και για λόγους ουσίας. Ο ΕΦΔ επικαιροποιεί τους Πίνακες Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου σύμφωνα με την απόφαση Επιτροπής. Σε περίπτωση απόρριψης της ένστασης εκδίδεται σχετικό έγγραφο ενημέρωσης από τον ΕΦΔ. Οι επικαιροποιημένοι Πίνακες αναρτώνται στο Πρόγραμμα “ΔΙΑΥΓΕΙΑ” και στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr.

ΑΡΘΡΟ 15

Αποφάσεις ένταξης πράξης

1. Ο Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων εκδίδει Απόφαση Ένταξης Πράξεων για τις επιλέξιμες αιτήσεις που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της πρόσκλησης μετά από σχετική εισήγηση του ΕΦΔ και σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.1.4. «Ένταξη πράξεων» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως ισχύει.
2. Η Απόφαση Ένταξης περιλαμβάνει κατ’ ελάχιστον τους εντασσόμενους δικαιούχους και τα βασικά στοιχεία των αντίστοιχων πράξεων και ειδικά τα εξής:
 - Ονοματεπώνυμο ή επωνυμία δικαιούχου,
 - Τίτλος πράξης
 - Κωδικός ΟΠΣΑΑ,
 - ΑΦΜ δικαιούχου,
 - Συνολικός Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός πράξης,
 - Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης,
 - Τους στόχους του επιχειρηματικού σχεδίου και λοιπές υποχρεώσεις/δεσμεύσεις των δικαιούχων όπως αυτές απορρέουν από το Κανονιστικό και το θεσμικό πλαίσιο. Η απόφαση θα παραπέμπει στην αίτηση στήριξης και το επιχειρηματικό σχέδιο, όπως αυτά έχουν υποβληθεί από το δικαιούχο στο ΠΣΚΕ και διαμορφωθεί κατά το διοικητικό έλεγχο της αίτησης – φακέλου υποψηφιότητας.
3. Ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός της πράξης δε δύναται να αυξηθεί σε καμία περίπτωση.
4. Η Απόφαση Ένταξης των δικαιούχων αναρτάται στο πρόγραμμα “ΔΙΑΥΓΕΙΑ”, στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr και καταχωρίζεται στο ΟΠΣΑΑ από τον ΕΦΔ

και δημιουργείται Τεχνικό Δελτίο Πράξης για κάθε μια από τις αιτήσεις που εντάσσονται. Τα στοιχεία της Απόφασης Ένταξης μεταφέρονται στο ΠΣΚΕ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.

5. Η Απόφαση Ένταξης η οποία επέχει θέση σύμβασης, κοινοποιείται ατομικά σε κάθε δικαιούχο με αποστολή επιστολής ή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αυτός έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ με ευθύνη του ΕΦΔ.
6. Η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης αποτελεί το χρονικό σημείο ανάληψης νομικής δέσμευσης για τη στήριξη της πράξης που περιλαμβάνεται σε αυτήν. Η διάρκεια υλοποίησης της πράξης ορίζεται στην απόφαση ένταξης.
7. Η απόφαση ένταξης πράξεων αποτελεί την πρόταση εγγραφής τους στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), οπότε μετά την έκδοση και την οριστικοποίηση των στοιχείων της στο ΟΠΣΑΑ, δημιουργείται αυτόματα ηλεκτρονική πρόταση εγγραφής στο ΠΔΕ. Η οριστική εγγραφή της πράξης στο ΠΔΕ γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

ΑΡΘΡΟ 16

Τροποποιήσεις αποφάσεων ένταξης

1. Η τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης πραγματοποιείται σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.1.6. «Τροποποίηση Πράξης» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της Απόφασης Ένταξης μπορεί να προκύψει:
 - 2.1 Κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου οποτεδήποτε πριν τη λήξη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι τροποποίησης / μεταβολής της πράξης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της. Το αίτημα, καταχωρείται ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ, σύμφωνα με τυποποιημένο υπόδειγμα μαζί με τα δικαιολογητικά (σε μορφή pdf). Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, το αίτημα έτσι όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο και μαζί με τα δικαιολογητικά, υποβάλλεται εγγράφως στον ΕΦΔ το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή του αιτήματος μέσω ΠΣΚΕ. Το αίτημα τροποποίησης / μεταβολής μπορεί να αποτελεί και τμήμα της αίτησης πληρωμής.
 - 2.2 Από τον ΕΦΔ όταν κατά τη διαδικασία ελέγχου της πράξης (μετά από οριστικοποιημένο πόρισμα επιτόπιου ή διοικητικού ελέγχου) ή κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησής της, διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της πράξης όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης ή αποκλίσεις/εμπλοκές στην υλοποίησή της.

3. Ο μέγιστος αριθμός αιτημάτων τροποποιήσεων ορίζεται σε τρία (3), ενώ σε αυτόν δεν προσμετρώνται οι τροποποιήσεις λόγω προφανών σφαλμάτων και η τροποποίηση που απαιτείται κατά την ολοκλήρωση της πράξης.
4. Τροποποιήσεις θεωρούνται ενδεικτικά οι εξής:
 - 4.1 Απόκλιση οικονομικού αντικειμένου της πράξης
 - 4.2 Αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου
 - 4.3 Τροποποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου
 - 4.4 Διόρθωση προφανών σφαλμάτων
5. Δεν γίνονται αποδεκτά αιτήματα για τροποποιήσεις και μεταβολές στις περιπτώσεις όπου:
 - 5.1 Δεν τηρούνται οι όροι της σχετικής Πρόσκλησης ειδικά όσον αφορά στους όρους και προϋποθέσεις ένταξης και τα κριτήρια επιλεξιμότητας.
 - 5.2 Έχουν ως αποτέλεσμα αλλαγή στη βαθμολογία του δικαιούχου, με τη νέα βαθμολογία να πέφτει κάτω από το ελάχιστο όριο βαθμολογίας (20 βαθμοί) ή κάτω από τη βαθμολογία του τελευταίου δικαιούχου.
 - 5.3 Δεν υπάρχει αιτιολόγηση του αιτήματος τροποποίησης ή μεταβολής.
6. Η εξέταση του αιτήματος γίνεται μέσω του ΠΣΚΕ από τον ΕΦΔ και μπορεί να οδηγήσει:
 - 6.1 Σε αποδοχή του αιτήματος με αλλαγή των σχετικών στοιχείων της πράξης και ενδεχόμενη τροποποίηση της απόφασης ένταξης.
 - 6.2 Σε απόρριψη του αιτήματος εφόσον αυτή αποκλίνει από τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου. Η μη αποδοχή του αιτήματος τροποποίησης της πράξης, δύναται να οδηγήσει σε ανάκληση της απόφασης έγκρισης και σε διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
7. Η τροποποίηση εξετάζεται από εισηγητή του ΕΦΔ ο οποίος και ενημερώνει εγγράφως τον δικαιούχο για την αποδοχή ή μη του αιτήματος του.
8. Στην περίπτωση που το αίτημα τροποποίησης αποτελεί τμήμα της τελικής αίτησης πληρωμής, η εξέταση του αιτήματος τροποποίησης πραγματοποιείται ταυτόχρονα με την εξέταση της αίτησης πληρωμής. Η απόφαση τροποποίησης εκδίδεται πριν την αναγνώριση και εκκαθάριση της αίτησης πληρωμής.
9. Τα αιτήματα τροποποιήσεων καταχωρίζονται από το Δικαιούχο στο ΠΣΚΕ. Με ευθύνη του ΕΦΔ ο διοικητικός έλεγχος και τα αποτελέσματα εξέτασης των αιτημάτων τροποποίησης (αποδοχή, απόρριψη, έκδοση νέας απόφασης ένταξης) καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.

ΑΡΘΡΟ 17

Αποφάσεις ανάκλησης – απένταξης

1. Σε περίπτωση τεκμηριωμένης αδυναμίας εκτέλεσης ή τήρησης των όρων της απόφασης ένταξης της πράξης, γίνεται ανάκληση πράξης – απένταξη σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.1.5. «Ανάκληση ένταξης πράξης» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως

κάθε φορά ισχύει. Η ανάκληση – απένταξη της πράξης προβλέπεται ειδικότερα στις εξής περιπτώσεις:

1.1 Ανάκληση πράξης με αίτημα του δικαιούχου: Πραγματοποιείται οποιαδήποτε στιγμή πριν τη λήξη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, μέσω υποβολής αιτήματος, σε εφαρμογή του άρθρου 3 του Καν (ΕΕ) 809/2014, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της πράξης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της. Το αίτημα ανάκλησης, συνοδευόμενο με τα σχετικά δικαιολογητικά, υποβάλλεται υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο της Ομάδας Παραγωγών / Οργάνωσης Παραγωγών στον ΕΦΔ.

1.2 Απένταξη από τον ΕΦΔ:

- Όταν κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της πράξης διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις από τους συμβατικούς όρους της απόφασης ένταξης.
- Ύστερα από διαπιστωμένη απάτη βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής.
- Εφόσον έχει τεθεί η πράξη σε καθεστώς επιτήρησης και ο δικαιούχος δεν έχει συμμορφωθεί εντός ορισμένης προθεσμίας με τις οδηγίες προειδοποιητικής επιστολής που του έχει αποσταλεί.

2. Στις περιπτώσεις που απαιτείται, ο ΕΦΔ σύμφωνα με το άρθρο 66 παρ. 4 του ν. 4314/2014, θέτει την πράξη σε καθεστώς επιτήρησης με αποστολή προειδοποιητικής επιστολής στο δικαιούχο στην οποία προσδιορίζονται οι αποκλίσεις και καθορίζονται διορθωτικά μέτρα και περίοδος συμμόρφωσης ανάλογα με την περίπτωση. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του δικαιούχου με αυτά ή σε κάθε άλλη περίπτωση, ο ΕΦΔ εισηγείται την ανάκληση της ένταξης της πράξης ή της τροποποίησης της Απόφασης Ένταξης.
3. Η σχετική απόφαση ανάκλησης-απένταξης της πράξης εκδίδεται από το Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων. Το σχέδιο της απόφασης ανάκλησης δύναται να παράγεται από το πληροφοριακό σύστημα.
4. Στην περίπτωση που για την συγκεκριμένη πράξη, έχει καταβληθεί πληρωμή, τότε γίνεται ανάκτηση του ποσού σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 4 Καν (ΕΕ) 640/2014.
5. Με ευθύνη του ΕΦΔ η απόφαση ανάκλησης αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται ατομικά στο δικαιούχο.
6. Ισχύουν τα εξής:
 - 6.1 Οι Αποφάσεις Ανάκλησης και Απένταξης καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ από τον ΕΦΔ.
 - 6.2 Με ευθύνη του ΕΦΔ η απόφαση ανάκλησης και απένταξης κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο μέσω αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει.

ΑΡΘΡΟ 18

Παρακολούθηση και επίβλεψη της υλοποίησης

1. Ο ΕΦΔ είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση και την επίβλεψη της υλοποίησης της πράξης και του επιχειρηματικού σχεδίου των δικαιούχων του Μέτρου 9. Όταν διαπιστώνονται επουσιώδεις αποκλίσεις και αλλαγές που μπορούν να διορθωθούν, αποστέλλει σχετικές συστάσεις και υποδείξεις προς τους δικαιούχους με στόχο την αποτελεσματική, ορθή και έγκαιρη ολοκλήρωση των επιχειρηματικών σχεδίων σε συμφωνία με τους όρους επιλεξιμότητας και τους λοιπούς όρους της απόφασης ένταξης. Ειδικά, η παρακολούθηση και επίβλεψη της πορείας υλοποίησης συνίσταται στην πιστοποίηση της ορθής και σύμφωνα με την απόφαση ένταξης και το επιχειρηματικό σχέδιο προόδου υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και ιδιαίτερα στα εξής:
 - 1.1 Στον έλεγχο της τήρησης των δεσμεύσεων του άρθρου 6.
 - 1.2 Στον έλεγχο ότι ο δικαιούχος κατά την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου δεν εμπίπτει σε κάποιες από τις αποκλειόμενες κατηγορίες του άρθρου 5.
 - 1.3 Στον έλεγχο της πορείας υλοποίησης και των τυχόν αποκλίσεων από την επίτευξη των στόχων σύμφωνα με το είδος, αριθμό και χρονικές προθεσμίες του επιχειρηματικού σχεδίου. Σε κάθε αίτηση πληρωμής πραγματοποιείται έλεγχος επίτευξης των ετήσιων στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου. Οι ετήσιοι στόχοι δεν είναι δεσμευτικοί, η απόκλιση όμως από τη τιμή στόχου αποτελεί σημείο σύστασης προς το δικαιούχο για την εφαρμογή διορθωτικών ενεργειών.
 - 1.4 Στη διαβίβαση τυχόν καταγγελιών για τη διενέργεια έκτακτων ελέγχων στην ΕΥΔ ΠΑΑ.
 - 1.5 Στη διασταύρωση, όπου απαιτείται, των στοιχείων του δικαιούχου και του επιχειρηματικού σχεδίου του με λοιπά διαθέσιμα στοιχεία όπως και τα πορίσματα ελέγχων εθνικών ή ευρωπαϊκών οργάνων και ειδικά των επιτόπιων ελέγχων του Μέτρου 9.
Εφόσον για τους ανωτέρω ελέγχους απαιτούνται δικαιολογητικά, ο ΕΦΔ προβαίνει στην ενημέρωση των δικαιούχων.
2. Με βάση τα παραπάνω και εφόσον κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και επίβλεψης της υλοποίησης της πράξης παρατηρούνται σοβαρές αποκλίσεις, ο ΕΦΔ λαμβάνει μέτρα όπως περιγράφονται στην παρούσα απόφαση. Σοβαρές αποκλίσεις για το Μέτρο 9 θεωρούνται αυτές που σχετίζονται με τους όρους επιλεξιμότητας, με τις δεσμεύσεις και τους λοιπούς συμβατικούς όρους της απόφασης ένταξης. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής περιπτώσεις:
 - 2.1 Αποκλίσεις από την ορθή ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου και ειδικά ως προς το περιεχόμενο των δεσμεύσεων ή των καταληκτικών προθεσμιών επίτευξής τους.

- 2.2 Μείωση βαθμολογίας του δικαιούχου, ύστερα από αναβαθμολόγηση του δικαιούχου κάτω από το ελάχιστο όριο βαθμολογίας (20 βαθμοί) ή τη βαθμολογία του τελευταίου επιλεγέντα δικαιούχου.
3. Στην περίπτωση των παραπάνω σοβαρών αποκλίσεων η πράξη δύναται να τεθεί σε καθεστώς επιτήρησης, σύμφωνα με το άρθρο 66 παρ. 4 του Ν. 4314/2014, από τον ΕΦΔ. Στα έργα που τίθενται σε καθεστώς επιτήρησης γίνεται αποστολή προειδοποιητικής επιστολής στο δικαιούχο της πράξης στην οποία προσδιορίζονται οι αποκλίσεις και καθορίζονται διορθωτικά μέτρα και περίοδος συμμόρφωσης του δικαιούχου.
 4. Για την παρακολούθηση της υλοποίησης και λήψη των σχετικών ενεργειών ο ΕΦΔ θα έχει πρόσβαση στα σχετικά στοιχεία, βάσεις δεδομένων και πορίσματα ή θα του διαβιβάζονται τα εν λόγω στοιχεία.
 5. Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου ο ΕΦΔ διενεργεί επιτόπιες επισκέψεις.

ΑΡΘΡΟ 19

Αίτηση πληρωμής

1. Για την καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων του Μέτρου 9 υποβάλλεται σχετική αίτηση πληρωμής σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.6.1. «Υποβολή αίτησης πληρωμής» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως κάθε φορά ισχύει. Ειδικότερα:
 - 1.1 Η αίτηση πληρωμής για την καταβολή της α' δόσης (10% της αξίας παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο) υποβάλλεται το αργότερο εντός έξι (6) μηνών μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης. Στην περίπτωση που η ομάδα παραγωγών / οργάνωση παραγωγών έχει αναγνωριστεί σε έτος προηγούμενο της αίτησης υποβολής στήριξης τότε μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης μπορεί να υποβάλει αίτηση πληρωμής για όσα έτη λειτουργίας έχουν συμπληρωθεί κατά την ημερομηνία υποβολής αυτής.
 - 1.2 Η αίτηση πληρωμής για την καταβολή των επόμενων δόσεων υποβάλλεται το αργότερο εντός έξι (6) μηνών μετά την συμπλήρωση κάθε ημερολογιακού έτους από την ημερομηνία αναγνώρισης του δικαιούχου.
 - 1.3 Η αίτηση καταβολής της τελικής πληρωμής μπορεί να υποβληθεί μετά τη συμπλήρωση του πέμπτου (5) έτους από την ημερομηνία αναγνώρισης του δικαιούχου και εντός ενός (1) εξαμήνου από την ημερομηνία αυτή. Με την υποβολή της τελικής αίτησης πληρωμής ξεκινά η διαδικασία πιστοποίησης της ορθής εφαρμογής του επιχειρηματικού σχεδίου και ολοκλήρωσης της πράξης.
2. Η αίτηση πληρωμής επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α'75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν.
3. Η αίτηση πληρωμής υποβάλλεται μέσω ΠΣΚΕ ύστερα από τη συμπλήρωση του σχετικού τυποποιημένου υποδείγματος. Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης πληρωμής στη διαδικτυακή εφαρμογή του ΠΣΚΕ, η πληρότητα αυτής και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή της ανήκουν στην αποκλειστική ευθύνη του

αιτούντος. Αιτήσεις πληρωμής στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν καθώς δεν θα κρίνονται πλήρεις.

4. Εφόσον η αίτηση πληρωμής υποβληθεί οριστικώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης από το ΠΣΚΕ.
5. Μετά την οριστικοποίηση της ηλεκτρονικής υποβολής, οι δικαιούχοι υποβάλλουν εγγράφως εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών την αίτηση πληρωμής και τα σχετικά δικαιολογητικά στον ΟΠΕΚΕΠΕ ή τον φορέα στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα, λαμβάνοντας σχετικό πρωτόκολλο υποβολής. Υποβάλλονται τα εξής:
 - 5.1 Αντίγραφο της αίτησης πληρωμής όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο του δικαιούχου.
 - 5.2 Το σύνολο των συνημμένων δικαιολογητικών έτσι όπως ορίζονται στο παρόν άρθρο.
6. Με την υποβολή της αίτησης πληρωμής στον ΟΠΕΚΕΠΕ ή τον φορέα στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων.
7. Με ευθύνη του στον ΟΠΕΚΕΠΕ ή του φορέα στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα οι αιτήσεις πληρωμών που υποβλήθηκαν μέσω του ΠΣΚΕ μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης υπηρεσίας του διαδικτύου που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.
8. Γίνεται δεκτή η εμπρόθεσμη (πριν την εξέταση της αίτησης πληρωμής) ανάκληση ή τροποποίηση για διόρθωση προφανών σφαλμάτων.
9. Μετά τη φυσική υποβολή αίτησης πληρωμής μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά αρχίζει άμεσα ο διοικητικός έλεγχος αυτής.
10. Υπάρχει δυνατότητα υποβολής τελικής αίτησης πληρωμής και ολοκλήρωσης μιας πράξης με μικρότερο οικονομικό αντικείμενο, τηρώντας όμως σε κάθε περίπτωση τις δεσμεύσεις, συμβατικούς όρους και λοιπές προϋποθέσεις της παρούσας.
11. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σε κάθε αίτηση πληρωμής είναι τα εξής:
 - 11.1 Τυποποιημένη αίτηση συμπληρωμένη, όπως παράγεται και εκτυπώνεται μετά την ηλεκτρονική της υποβολή στο ΠΣΚΕ. Η αίτηση υπογράφεται και σφραγίζεται από το νόμιμο εκπρόσωπο της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών ο οποίος αναλαμβάνει την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής αίτησης.
 - 11.2 Τεχνική Έκθεση επιχειρηματικού σχεδίου που συμπληρώνεται σύμφωνα με σχετικό τυποποιημένο υπόδειγμα. Συντάσσεται από γεωπόνο ή τεχνολόγο γεωπονίας και υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο και από τον συντάκτη της. Η έκθεση αφορά στην κατάσταση επίτευξης των στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου του έτους που αφορά η αίτηση πληρωμής. Στην έκθεση πρέπει να αναλύονται παράμετροι σχετικά με τις δράσεις και

ενέργειες που έγιναν και να αποδεικνύεται η ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου και η επίτευξη των σχετικών στόχων και δεσμεύσεων. Τα παραπάνω αναλύονται σε σχέση με την αρχική κατάσταση των μελών της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών και με βάση το ισχύον (αρχικό ή τροποποιημένο) επιχειρηματικό σχέδιο.

Ειδικότερα, στην τελική αίτηση πληρωμής και για την πιστοποίηση της Ολοκλήρωσης η Τεχνική Έκθεση αφορά στην ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου και περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που αναφέρονται ανωτέρω και σχετίζονται με τις ετήσιες εκθέσεις και επιπρόσθετα πρέπει υποχρεωτικά να περιέχονται στοιχεία σχετικά με την πορεία ολοκλήρωσης (όπως ενδεικτικά συμμόρφωση σε τυχόν συστάσεις ελέγχων, τροποποιήσεις επιχειρηματικού σχεδίου και ποσού στήριξης που ενδεχομένως έλαβαν χώρα) καθώς και όλα τα απαιτούμενα δεδομένα που είναι απαραίτητα για τον καθορισμό δεικτών και την αξιολόγηση του Μέτρου 9 σύμφωνα με το πλαίσιο αξιολόγησης του ΠΑΑ 2014 – 2020.

11.3 Για την πρώτη αίτηση πληρωμής: Α) Βεβαίωση εμπορευθείσας αξίας παραγωγής υπογεγραμμένη από ορκωτό λογιστή εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για κάθε μέλος της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών και για τα τρία (3) έτη πριν τη συμμετοχή τους στην ομάδα / οργάνωση (σε περίπτωση που δεν έχει συμπληρώσει ένα ημερολογιακό έτος από την αναγνώριση) ή της ομάδας / οργάνωσης παραγωγών (σε περίπτωση που έχει συμπληρώσει τουλάχιστον ένα ημερολογιακό έτος λειτουργίας από την αναγνώρισή της), Β) Αναλυτική κατάσταση ανά έτος για κάθε μέλος που θα αναφέρονται τα τιμολόγια υπογεγραμμένα από τον ορκωτό λογιστή και τον νόμιμο εκπρόσωπο της ομάδας/οργάνωσης παραγωγών Γ) Αντίγραφα τιμολογίων, δελτίων αποστολής που αναφέρονται στην αναλυτική κατάσταση. Τα πρωτότυπα παραστατικά πώλησης (τιμολόγια, δελτία αποστολής, πιστωτικά τιμολόγια, ή ιδιωτικά συμφωνητικά, κ.λπ.) τηρούνται στο αρχείο της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών και τα θέτουν στη διάθεση των αρμοδίων αρχών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των εν λόγω δικαιολογητικών και παραστατικών.

11.4 Για κάθε επόμενη μετά την πρώτη αίτηση πληρωμής: Α) Βεβαίωση εμπορευθείσας αξίας παραγωγής της ομάδας/οργάνωσης παραγωγών υπογεγραμμένη από ορκωτό λογιστή εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ του ημερολογιακού έτους που αφορά η αίτηση πληρωμής, Β) Αναλυτική κατάσταση ανά έτος που θα αναφέρονται τα τιμολόγια υπογεγραμμένα από τον ορκωτό λογιστή και τον νόμιμο εκπρόσωπο της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών Γ) Αντίγραφα τιμολογίων, που αναφέρονται στην αναλυτική κατάσταση.

Τα παραστατικά πώλησης (τιμολόγια, δελτία αποστολής, πιστωτικά τιμολόγια, ή ιδιωτικά συμφωνητικά, κ.λπ.) τηρούνται στο αρχείο της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών και τα θέτουν στη διάθεση των αρμοδίων αρχών ή

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των εν λόγω δικαιολογητικών και παραστατικών.

- 11.5 Αντίγραφο της πρώτης σελίδας βιβλιαρίου του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου από το οποίο να προκύπτει σαφώς ο αριθμός IBAN. Το συγκεκριμένο παραστατικό προσκομίζεται μόνο εφόσον ο δικαιούχος αιτείται αλλαγή του τραπεζικού λογαριασμού.
- 11.6 Δικαιολογητικά (αντίγραφα ισολογισμών, έντυπα Ε3, το ηλεκτρονικό αρχείο των βεβαιώσεων αποδοχών και το αποδεικτικό υποβολής βάσει της ΠΟΛ 1025/2017 των εργαζομένων, καθώς και συμπληρωμένο το υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ του Παραρτήματος IV) που αποδεικνύουν ότι η Ομάδα Παραγωγών / Οργάνωση Παραγωγών ανήκει στην κατηγορία των ΜΜΕ (Σύσταση Επιτροπής 2003/361/ΕΚ).
- 11.7 Αντίγραφο της λογιστικής μερίδας (αναλυτική λογιστική καταχώρηση) που τηρεί ο δικαιούχος στην οποία θα εμφανίζονται η οικονομική ενίσχυση και τα αντίστοιχα παραστατικά δαπανών υπογεγραμμένα από τον νόμιμο εκπρόσωπο της ομάδας παραγωγών / οργάνωσης παραγωγών.
- 11.8 Βεβαίωση από την αρμόδια ΔΑΟΚ ότι τηρούνται οι όροι αναγνώρισης.
- 11.9 Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 όπου να δηλώνονται τα εξής σχετικά με τους δικαιούχους:
 - Δεν υπάρχει εκκρεμής διαδικασία περί ανάκτησης ή άλλης επιβολής κυρώσεων σχετικά με προηγούμενη καταβολή πληρωμής ή περί αθέτησης όρων της πράξης.
 - Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου έχουν τηρηθεί οι όροι επιλεξιμότητας.
- 11.10 Αντίγραφο του καθημερινού ημερολογίου, όπου θα αναγράφονται αναλυτικά οι εργασίες και η παροχή υπηρεσιών των εργαζόμενων στο δικαιούχο από όπου θα προκύπτουν οι ανθρωποημέρες απασχόλησης αυτών.
- 11.11 Δικαιολογητικά από τα οποία προκύπτει συμμόρφωση με τυχόν συστάσεις που έχουν απευθυνθεί στο δικαιούχο κατά την εκτέλεση του επιχειρηματικού του σχεδίου.
- 11.12 Παραστατικά σχετικά με την επίτευξη των στόχων ανάλογα με το είδος και φύση αυτών.
- 11.13 Λοιπά επιπλέον έγγραφα και δικαιολογητικά που αφορούν σε τροποποίηση της σύστασης του δικαιούχου (π.χ. αλλαγή μελών).
- 11.14 Ασφαλιστική ενημερότητα και φορολογική ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη χρημάτων. Σε περίπτωση που υπάρχει όρος παρακράτησης οι ενημερότητες συνοδεύονται απαραίτητως από τη δήλωση του δικαιούχου.

ΑΡΘΡΟ 20

Διοικητικός έλεγχος της αίτησης πληρωμής – επαλήθευση – πιστοποίηση και ολοκλήρωση της πράξης

1. Ο διοικητικός έλεγχος των αιτημάτων πληρωμής διενεργείται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ή τον φορέα στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα σύμφωνα με τη διαδικασία 1.6.4 «Διοικητικός έλεγχος και έγκριση αιτήσεων πληρωμής ή προκαταβολής» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως ισχύει.
2. Για τις αιτήσεις που κρίνονται πλήρεις διενεργείται διοικητικός έλεγχος. Σε περίπτωση διαπίστωσης ελλείψεων, ενημερώνεται ο δικαιούχος προκειμένου να προβεί στις απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες. Για το διοικητικό έλεγχο χρησιμοποιείται τυποποιημένο έντυπο που παράγεται από το ΠΣΚΕ. Ο έλεγχος δύναται να συνίσταται: α) στη διενέργεια διασταυρωτικών ελέγχων με διαθέσιμες βάσεις δεδομένων, όπου απαιτείται, β) στην εξέταση της συμφωνίας των υποβληθέντων με τα σχετικά υποδείγματα και γ) στην εξακρίβωση της νομιμότητας και πληρότητας των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών του αιτήματος ώστε τελικά να επαληθευτεί η ολοκληρωμένη ενέργεια σε σχέση με την αντίστοιχη αίτηση στήριξης, όπως αυτή έχει εγκριθεί (επιλεξιμότητα, επίτευξη στόχων κ.λπ.).
3. Στο πλαίσιο του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων πληρωμής, ο αρμόδιος για τον έλεγχο της αίτησης υπάλληλος δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία, να προτείνει αιτιολογημένα περικοπή μέρους ή του συνόλου της στήριξης ή και την απένταξη του δικαιούχου από το καθεστώς ενισχύσεων. Στην περίπτωση ελλιπούς αίτησης ενημερώνεται ο δικαιούχος για την αποστολή των ελλειπόντων δικαιολογητικών εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία ενημέρωσής του. Στην περίπτωση μη αποστολής τους εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας ο ΟΠΕΚΕΠΕ ή ο φορέας στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα προβαίνει στην εκκαθάριση της υποβληθείσας αίτησης πληρωμής.
4. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος τελεί υπό αναστολή της απόφασης αναγνώρισης από τις αρμόδιες Υπηρεσίες ο διοικητικός έλεγχος δεν ολοκληρώνεται μέχρι να αρθεί η αναστολή αυτή. Στην περίπτωση ανάκλησης της αναγνώρισης εφαρμόζονται οι κυρώσεις που αναφέρονται στην παρούσα απόφαση.
5. Ο διοικητικός έλεγχος περιλαμβάνει τουλάχιστον μία (1) επιτόπια επίσκεψη στην έδρα του δικαιούχου με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθής υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου σύμφωνα με τους στόχους και τις δεσμεύσεις που τίθενται. Για την υλοποίηση των επιτόπιων επισκέψεων ισχύουν τα εξής:
 - 5.1 Η εν λόγω επιτόπια επίσκεψη διενεργείται με ευθύνη του ΕΦΔ σε εύκαιρο χρόνο καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και μέχρι την ολοκλήρωσή του.
 - 5.2 Τα πορίσματα / αποτελέσματα των επιτόπιων επισκέψεων λαμβάνονται υπόψη κατά το διοικητικό έλεγχο. Σε περίπτωση που η επιτόπια επίσκεψη δεν επαληθεύεται από τα δικαιολογητικά σχετικά με την υλοποίηση του

επιχειρηματικού σχεδίου προσαρμόζονται αναλόγως και τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου.

Η διενέργεια της επιτόπιας επίσκεψης περιλαμβάνει τη σύνταξη τυποποιημένου υποδείγματος το οποίο δύναται να παράγεται από το ΠΣΚΕ.

6. Το σύνολο των παραστατικών που αναφέρονται στο άρθρο 19 παρ. 11, αποτελεί αντικείμενο δειγματοληπτικού διοικητικού ελέγχου από τον ΕΦΔ. Ο διοικητικός έλεγχος πραγματοποιείται κάθε έτος σε ποσοστό όχι μικρότερο του 5% του συνόλου των δικαιούχων.
7. Με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ ή του φορέα στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα οι Διοικητικοί Έλεγχοι των Αιτήσεων Πληρωμής μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης υπηρεσίας του διαδικτύου που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.
8. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ ή ο φορέας στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα εκδίδει απόφαση έγκρισης διάθεσης πίστωσης στην οποία αναγράφονται ιδίως το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί στους δικαιούχους με βάση τις προβλέψεις πληρωμών, όπως διαμορφώθηκε από τους αντίστοιχους διοικητικούς ελέγχους, η Συλλογική Απόφαση (Σ.Α.Ε.), ο ενάριθμος (Κ.Α.Ε.) και ο τίτλος του έργου του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων από το οποίο θα πραγματοποιηθεί η διάθεση της πίστωσης. Η Απόφαση Έγκρισης Διάθεσης Πίστωσης καταχωρίζεται στο ΟΠΣΑΑ και διαβιβάζεται στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του ΥΠΑΑΤ.
9. Η Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του ΥΠΑΑΤ, σε συνέχεια της ως άνω απόφασης, εκδίδει εντολή κατανομής πίστωσης με την οποία μεταφέρονται οι πιστώσεις στον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ). Την εντολή αυτή διαβιβάζει στην Τράπεζα της Ελλάδος, την αναρτά στο Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και την καταχωρίζει στο ΟΠΣΑΑ.
10. Για κάθε πληρωμή ο ΟΠΕΚΕΠΕ ή ο φορέας στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα συντάσσει φάκελο πληρωμής σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο με ένδειξη «Μερική Πληρωμή» ή «Τελική Πληρωμή».
11. Στις περιπτώσεις επιβολής μειώσεων ή κυρώσεων, οι δικαιούχοι έχουν τη δυνατότητα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.6.5 “Καταβολή δημόσιας ενίσχυσης” του ΣΔΕ, όπως ισχύει κάθε φορά. Η ενδικοφανής προσφυγή εξετάζεται από την Τριμελή Επιτροπή Ενστάσεων του άρθρου 14 της παρούσας.
12. Έπειτα από την ολοκλήρωση των διαδικασιών για την τελική πληρωμή του παρόντος άρθρου και εφόσον διαπιστωθεί ορθή ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου και η τελική αίτηση πληρωμής κριθεί ως επιτυχής, η πράξη θεωρείται ολοκληρωμένη. Με ευθύνη του ΕΦΔ εκδίδεται και καταχωρείται μέσω ΟΠΣΑΑ Απόφαση Ολοκλήρωσης της Πράξης, σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.6.6 “Ολοκλήρωση πράξης” που περιγράφεται στο ΣΔΕ (όπως ισχύει), η οποία και κοινοποιείται στον δικαιούχο.

13. Η οικονομική στήριξη καταβάλλεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου με βάση τα αποτελέσματα των διοικητικών ελέγχων των αιτήσεων πληρωμής.

ΑΡΘΡΟ 21

Ανάκληση της αίτησης πληρωμής

1. Οι δικαιούχοι μπορούν να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής οποτεδήποτε μετά την υποβολή της και μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης σύμφωνα με το άρθρο 3, Καν (ΕΕ) 809/2014 και τη διαδικασία 1.6.2 «Ανάκληση αιτήσεων πληρωμής» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως ισχύει. Δεν μπορεί να υποβληθεί αίτημα ανάκλησης ως προς τα μέρη που έχουν ελεγχθεί και για τα οποία έχουν διαπιστωθεί ευρήματα ή εφόσον έχει αναγγελθεί επιτόπιος έλεγχος στον δικαιούχο.
2. Το αίτημα ανάκλησης της αίτησης πληρωμής δύναται να υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ. Στη συνέχεια όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ, υποβάλλεται εγγράφως, υπογεγραμμένο από το δικαιούχο και συνοδευόμενο από τα σχετικά δικαιολογητικά στον ΟΠΕΚΕΠΕ ή τον φορέα στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα το αργότερο εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή του.
3. Με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ ή του φορέα στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα, η αίτηση ανάκλησης δύναται να μεταφέρεται από το ΠΣΚΕ στο ΟΠΣΑΑ με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ ή ο φορέας στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα εξετάζει τα σχετικά αιτήματα ανάκλησης άμεσα μετά την υποβολή του φυσικού φακέλου και ενεργεί ως εξής:
 - 3.1 Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί αλλά η αίτηση ανάκλησης δεν έχει περιληφθεί σε παρτίδα πληρωμής, τότε καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ το παραδεκτό της ανάκλησης και ενημερώνεται εγγράφως ο δικαιούχος.
 - 3.2 Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί και η αίτηση ανάκλησης έχει περιληφθεί σε παρτίδα αλλά δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη, αφού αυτή εξαιρεθεί από την παρτίδα με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ, τότε καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ το παραδεκτό της ανάκλησης και ενημερώνεται εγγράφως ο δικαιούχος.
 - 3.3 Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη στο δικαιούχο με την αίτηση ανάκλησης δημιουργείται υποχρέωση επιστροφής του συνόλου της στήριξης και ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
4. Η ανάκληση επαναφέρει το δικαιούχο στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλει την ανακαλούμενη αίτηση πληρωμής.
5. Με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ ή του φορέα στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα γίνεται ενημέρωση των ΟΠΣΑΑ και ΠΣΚΕ σχετικά με την αποδοχή της ανάκλησης πληρωμής όπως και σχετική ενημέρωση ατομικά στον ενδιαφερόμενο δικαιούχο μέσω αποστολής μηνύματος στην διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ.

ΑΡΘΡΟ 22

Διόρθωση προφανών σφαλμάτων

1. Η διόρθωση προφανών σφαλμάτων πραγματοποιείται σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.6.3. «Διόρθωση προφανών σφαλμάτων στις αιτήσεις πληρωμής» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Η διαδικασία διόρθωσης προφανών σφαλμάτων εφαρμόζεται οριζόντια από τη στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση στήριξης ή η αίτηση πληρωμής και μέχρι την ολοκλήρωση της αντίστοιχης διαδικασίας. Ως προφανή σφάλματα μπορεί να αναγνωρίζονται ενδεικτικά αναριθμητισμοί ή αναγραμματισμοί, λάθη στα δεκαδικά ψηφία, λάθος στον ΑΦΜ ή στο όνομα του δικαιούχου.
3. Οι δικαιούχοι μπορούν, σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων, να διορθώνουν και να προσαρμόζουν τις αιτήσεις τους ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 4, Καν (ΕΕ) 809/2014.
4. Για το σκοπό αυτό υποβάλλουν στον ΟΠΕΚΕΠΕ ή τον φορέα στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα, τροποποιημένο ή νέο συμπληρωματικό αίτημα, συνοδευόμενο από τα σχετικά δικαιολογητικά, περιγράφοντας το προφανές σφάλμα. Ανάλογα με το τροποποιούμενο αίτημα, η συμπληρωματική αίτηση ελέγχεται και εγκρίνεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ή τον φορέα στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα.
5. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ ή ο φορέας στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα εφόσον αναγνωρίσει ότι πρόκειται για προφανές σφάλμα διενεργεί τις απαραίτητες διορθώσεις. Η αποδοχή προφανούς σφάλματος επί αιτήματος πληρωμής μπορεί να επιφέρει τα εξής:
 - 5.1 Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί αλλά η αίτηση που περιέχει τα προφανή σφάλματα δεν έχει περιληφθεί σε παρτίδα, τότε τροποποιείται η εν λόγω αίτηση.
 - 5.2 Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί και η αίτηση που περιέχει τα προφανή σφάλματα έχει περιληφθεί σε παρτίδα αλλά δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη, τότε τροποποιείται η αίτηση, αφού αυτή εξαιρεθεί από την παρτίδα με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ.
 - 5.3 Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη στο δικαιούχο και με την διόρθωση προκαλείται καταβολή επιπλέον στήριξης τότε αυτή καταβάλλεται, εφόσον το συνολικό ποσό δεν υπερβαίνει το αρχικό αναλογούν ποσό της στήριξης.
 - 5.4 Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη στο δικαιούχο και δημιουργείται υποχρέωση επιστροφής μέρους ή του συνόλου της στήριξης, ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
6. Με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ ή του φορέα στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα, για τη διόρθωση των προφανών σφαλμάτων ενημερώνονται και οι σχετικές καταχωρήσεις στο ΟΠΣΑΑ και στο ΠΣΚΕ.

ΑΡΘΡΟ 23

Δειγματοληπτικοί επιτόπιοι έλεγχοι, έκτακτοι έλεγχοι και έλεγχοι εποπτείας

Για τους δειγματοληπτικούς επιτόπιους ελέγχους, τους έκτακτους ελέγχους καθώς και τους ελέγχους εποπτείας εφαρμόζεται ότι ορίζεται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΠΑΑ 2014 – 2020, όπως ισχύει κάθε φορά.

ΑΡΘΡΟ 24

Κυρώσεις από την αθέτηση των όρων και προϋποθέσεων

1. Εφόσον κατά την διάρκεια των ελέγχων των αιτημάτων στήριξης και πληρωμών και εν γένει κατά τη διάρκεια παρακολούθησης της υλοποίησης των πράξεων, διαπιστωθούν σοβαρές παρατυπίες επιβάλλονται οι κατά περίπτωση κυρώσεις του παρόντος άρθρου σύμφωνα με τα άρθρα 63 και 64 του Καν. (ΕΕ) 1306/2013, το άρθρο 63 του Καν. (Ε.Ε.) 809/2014 και το άρθρο 35 του Καν. (ΕΕ) 640/ 2014 όπως κάθε φορά ισχύουν και τις σχετικές εθνικές διατάξεις περί επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.
2. Στην περίπτωση μη υποβολής της 1^{ης} αίτησης πληρωμής εντός εξαμήνου (6) από την έκδοση της απόφασης ένταξης και από τη συμπλήρωση κάθε ημερολογιακού έτους από την ημερομηνία αναγνώρισης του δικαιούχου για κάθε επόμενη πληρωμή μετά την 1^η αίτηση, επιβάλλεται κύρωση που αντιστοιχεί στη μείωση της ενίσχυσης για το έτος που αφορά η μη εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης πληρωμής κατά 7,7% για κάθε μήνα καθυστέρησης (από την πρώτη έως την αμέσως προηγούμενη ημερολογιακά ημέρα του επόμενου μήνα). Η μη υποβολή της αίτησης πληρωμής σε διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών από την ημερομηνία αναγνώρισης οδηγεί στη μη καταβολή της ενίσχυσης για το έτος που αφορά η μη υποβολή αυτής. Σε περίπτωση μη υποβολής αίτησης πληρωμής για δύο (2) συνεχόμενα έτη, το έργο απεντάσσεται και η επιχορήγηση επιστρέφεται σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές διατάξεις περί επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.
3. Για τους δικαιούχους οι οποίοι κατά την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού τους σχεδίου δεν κατάφεραν να επιτύχουν τις ελάχιστες τιμές στόχων για τους οποίους έχουν δεσμευτεί εφαρμόζονται οι εξής κυρώσεις: Για απόκλιση έως και 25% από την ελάχιστη τιμή κάθε στόχου εφαρμόζεται αναλογική μείωση στο συνολικό ποσό ενίσχυσης (καταβληθέν και υπολειπόμενο ποσό 5^{ης} αίτησης πληρωμής) σε ποσοστό 2% για κάθε 5% απόκλισης. Στην περίπτωση του στόχου “συλλογικές ενέργειες προβολής και προώθησης” είναι απαραίτητη η δημιουργία ιστοσελίδας και ενημερωτικού υλικού ενώ η απόκλιση του 25% από την ελάχιστη τιμή στόχου αναφέρεται στη συμμετοχή σε εκθέσεις. Για απόκλιση άνω του 25% εφαρμόζονται οι κυρώσεις της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου. Το ποσό της μείωσης αφαιρείται από το ποσό της τελευταίας αίτησης πληρωμής και σε

περίπτωση που αυτό δεν επαρκεί το υπόλοιπο ποσό αναζητείται ως αχρεωστήτως καταβληθέν.

4. Στην περίπτωση που κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου της 2^{ης} αίτησης πληρωμής διαπιστωθεί ότι η πραγματική αξία παραγωγής αποκλίνει σε ποσοστό άνω του 30% από την εκτιμώμενη αξία παραγωγής τότε ο ΕΦΔ προβαίνει σε σύσταση προς το δικαιούχο για τροποποίηση του εκτιμώμενου ποσού των επόμενων ετών. Στην περίπτωση που κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου της 3^{ης} αίτησης πληρωμής διαπιστωθεί ότι η πραγματική αξία παραγωγής συνεχίζει να αποκλίνει σε ποσοστό άνω του 30% από την εκτιμώμενη αξία παραγωγής λαμβάνοντας υπόψη και τις αντίστοιχες αξίες παραγωγής (πραγματική και εκτιμώμενη) των δύο πρώτων πληρωμών, τότε ο ΕΦΔ αφενός τροποποιεί ανάλογα τον εκτιμώμενο προϋπολογισμό για τα επόμενα δύο έτη λαμβάνοντας υπόψη την ανώτερη αξία παραγωγής των πρώτων τριών ετών και αφετέρου επιβάλλει μείωση για την εν λόγω πληρωμή (3^η) σε ποσοστό 10% του ποσού που θα έπρεπε να λάβει ο δικαιούχος.
5. Για τους δικαιούχους οι οποίοι, χωρίς να συντρέχει περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικής περίπτωσης:
 - 5.1 Αθετούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις
 - 5.2 Δεν συμμορφώνονται με ενδεχόμενες συστάσεις
 - 5.3 Αθετούν τους όρους επιλεξιμότητας και τις δεσμεύσεις του θεσμικού πλαισίου
 - 5.4 Δεν ολοκληρώνουν ορθά το επιχειρηματικό τους σχέδιο με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3.
 - 5.5 Δεν λειτουργούν με ξεχωριστή λογιστική ή/και διοικητική διαχείριση, σύμφωνα με την απόφαση του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 37 του ν.4384/2016, στην περίπτωση που αποτελούν σαφώς οριζόμενο μέρος νομικού προσώπου του συνεταιριστικού ή εμπορικού δικαίου.
 - 5.6 Δηλώνουν ψευδή στοιχεία ή με πρόθεση αποκρύπτουν στοιχεία, προκειμένου να λάβουν τις ενισχύσεις του Μέτρου.
 - 5.7 Επιθυμούν να αποδεσμευτούν από το πρόγραμμα, επιστρέφοντας οικειοθελώς την καταβληθείσα στήριξη, εφαρμόζονται οι ακόλουθες κυρώσεις:
 - Ανακαλείται η απόφαση ένταξης στο πρόγραμμα.
 - Ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί επιστρέφονται στο σύνολό τους εντόκως ως αχρεωστήτως καταβληθείσες.

Οι δικαιούχοι που δηλώνουν ψευδή στοιχεία ή με πρόθεση αποκρύπτουν στοιχεία προκειμένου να λάβουν τις ενισχύσεις του Μέτρου αποκλείονται από την παροχή στήριξης στο πλαίσιο του ίδιου μέτρου για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης καθώς και αποκλεισμός του δικαιούχου από την υποβολή πρότασης σε επόμενη προκήρυξη του Μέτρου.

6. Για τους δικαιούχους που δεν τηρούν τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις η δημόσια οικονομική ενίσχυση που τους έχει καταβληθεί ανακτάται ως αχρεωστήτως καταβληθείσα σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
7. Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων θα αποδεικνύεται με την αποστολή βεβαίωσης από την αρμόδια ΔΑΟΚ στον ΕΦΔ, ότι τηρούνται οι όροι αναγνώρισης. Σε περίπτωση διαπίστωσης αποκλίσεων από τους όρους αναγνώρισης, πραγματοποιείται έλεγχος από την αρμόδια μονάδα ελέγχου του ΕΦΔ.
8. Εφόσον κατά το διοικητικό έλεγχο των αιτήσεων πληρωμής, υπάρχει διαφορά κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 10%, μεταξύ του ποσού (x) που πρέπει να καταβληθεί στο δικαιούχο με βάση την αίτηση πληρωμής και του ποσού (y) που είναι επιλέξιμο και πρέπει να καταβληθεί στο δικαιούχο μετά το διοικητικό έλεγχο αυτής, επιβάλλεται διοικητική κύρωση και συγκεκριμένα μείωση στο ποσό (y). Το ποσό της μείωσης θα ισούται με τη διαφορά μεταξύ των δύο ποσών και θα είναι (x - y). Ο δικαιούχος θα λαμβάνει το ποσό (z) = y - (x-y). Το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει την πλήρη ανάκτηση της στήριξης. Η προαναφερόμενη διοικητική κύρωση επιβάλλεται κατ' αναλογία για μη επιλέξιμο τίμημα της πράξης που εντοπίζεται κατά τη διάρκεια της πράξης μέσω σχετικών ελέγχων. Συνεπώς αν από αποτέλεσμα ελέγχου που διενεργείται χρονικά μεταξύ της απόφασης ένταξης και του τελικού αιτήματος πληρωμής προκύψει μείωση του αρχικού ποσού στήριξης, τότε εκτός από τη μείωση θα επιβάλλεται και η σχετική ποινή. Δεν επιβάλλονται κυρώσεις αν ο δικαιούχος αποδείξει έναντι της αρμόδιας αρχής ότι δεν ευθύνεται για την ένταξη του μη επιλέξιμου ποσού ή εάν η αρμόδια αρχή κρίνει αιτιολογημένα ότι ο δικαιούχος δεν υπέχει ευθύνη.
9. Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία, εξαιρετικές περιστάσεις, προφανή σφάλματα τα οποία αναγνωρίζει η αρμόδια αρχή, σφάλμα της αρμόδιας ή άλλης αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση και όταν η αρμόδια αρχή πεισθεί ότι ο δικαιούχος δεν ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις.
10. Για τις κυρώσεις του παρόντος άρθρου συντάσσονται πορίσματα από την Υπηρεσία που διενεργεί τον έλεγχο.

ΑΡΘΡΟ 25

Ανωτέρα βία και έκτακτες ή εξαιρετικές περιστάσεις

- 1 Ως περιπτώσεις ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων δύναται να θεωρηθούν ενδεικτικά οι ακόλουθες ιδίως περιπτώσεις:
 - A) Σοβαρή φυσική καταστροφή που προκαλεί σημαντική ζημιά στις εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου
 - B) Καταστροφή, λόγω ατυχήματος, κτιρίων που χρησιμοποιούνται στην εκτροφή ζώων για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.

Γ) Επιζωοτία ή νόσος των φυτών, που πλήττει αντιστοίχως ένα μέρος ή το σύνολο των ζώων ή των καλλιεργειών που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου, για το τρέχον έτος υλοποίησης.

Δ) Απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος των εκτάσεων που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου, εφόσον δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης.

- 2 Σε περιπτώσεις γεγονότων ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων ο δικαιούχος κοινοποιεί στον ΕΦΔ εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από τη λήξη τους έγγραφο με το οποίο εξειδικεύει τα γεγονότα αυτά, συνοδευόμενο από τα απαραίτητα αποδεικτικά.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ